

Comitetul O.N.U. pentru Persoane cu Dizabilități: Avortul copiilor cu handicap violează dreptul internațional

---

Salutăm declarația Comitetului O.N.U. pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități: *legile care permit avortul pe criteriu de handicap încalcă dreptul internațional*

25 octombrie 2017

Comitetul Organizației Națiunilor Unite pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități (Comitetul) a emis un punct de vedere oficial¹ în care precizează că „Legislația care permite explicit avortul pe criteriu de dizabilitate violează Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități”, mai precis art. 4, 5 și 8 ale acesteia².

Comitetul consideră că acest tip de avort este adesea motivat de diagnostice inexacte și că, „chiar și atunci când diagnosticul nu este eronat, evaluarea perpetuează stereotipul conform căruia dizabilitatea este incompatibilă cu o viață de calitate.”

Prin această declarație, Comitetul opune în mod direct viziunea sa unui alt organism O.N.U., Comitetul pentru Drepturile Omului (C.D.O.), cu puțin înainte ca acesta din urmă să aprecieze asupra existenței unui drept la avort „în special... când fătul suferă de o dizabilitate fatală”. Comitetul solicită eliminarea acestei formulări din proiectul Comentariului General nr. 36³ referitor la interpretarea articolului 6, despre dreptul la viață, al Pactului Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice⁴. Comentariul urmează a fi adoptat de către C.D.O. în cea de a 121-a sesiune plenară⁵.

Apreciem Declarația Comitetului pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități ca importantă. Ea reamintește, odată în plus, necesitatea opoziției ferme la tentația eugenică. Încă din 1947, ca urmare a ororilor Războiului, denunțate de Tribunalele internaționale pentru crime de război de la Nurnberg și Tokyo, autorii Declarației Universale a Drepturilor Omului s-au opus încercărilor de a legitima „prevenirea nașterii copiilor cu handicap mintal” sau „a celor născuți din părinți cu

---

¹ <http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CCPR/GCArticle6/CRPD.docx>

² Convenția ONU privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități

<http://www.darulsunetului.ro/docs/Conventia%20privind%20Drepturile%20Persoanelor%20cu%20Dizabilitati.pdf> face parte din dreptul internațional și a fost ratificată de România prin Legea nr. 221/2010.

³ General Comment No. 36 to article 6 of the International Covenant on Civil and Political Rights adopted during the first reading at the 120th session of the UN Human Rights Committee,

http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CCPR/GCArticle6/GCArticle6_EN.pdf

⁴ Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice a fost adoptat de Adunarea Generală a Națiunilor Unite la 16 decembrie 1966 și ratificat de România prin Decretul-lege nr. 212/1974.

⁵ Geneva, 16.10-02.11.2017,

http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/SessionDetails1.aspx?SessionID=1121&Lang=en

handicap mintal". Astfel, autorii Declarației au pus în mod clar în opoziție drepturile omului și practicile eugenice, văzând în acestea din urmă o formă de „rasism științific” al cărui scopuri real era exterminarea unor categorii sociale.

În aceeași logică, membrii Comitetului au luat atitudine și împotriva unui presupus „drept la eutanasiere”, pe care de asemenea C.D.O. intenționează să îl afirme, deși el nu este precizat în nici un tratat. Acesta „perpetuează stereotipuri despre persoanele sever dizabile care, din cauza suferinței, ar fi mai bine să moară”.

Nu întâmplător atât avortul, cât și eutanasierea au devenit legale și chiar politici de stat, pentru prima dată în istorie, în timpul regimurilor totalitare ale secolului XX, comunismul și nazismul.

Reamintim că, din păcate, în România este permis avortul pe motive „medicale” precum malformația sau boala fătului, în condițiile unei legislații extrem de neclare și a lipsei unei practici medicale unitare. Depistarea afecțiunilor genetice se practică în mod constant în scopul încurajării avortului eugenic sau „terapeutic”, un oximoron destinat să elimine culpa morală a actului. În mod evident, **avortul nu poate fi o terapie, acestuia lipsindu-i prin însuși caracterul său orice valență vindecătoare.** Dar, dacă avortul în sine este un act care încalcă dreptul uman cel mai elementar – dreptul la viață - avortul eugenic presupune, încă și mai mult, utilizarea nedreaptă și neprovocată a forței letale contra unor ființe umane lipsite atât de vină, cât și de posibilitatea de a se apăra contra agresiunii.

Această legislație permisivă și complice se reflectă, la nivelul atitudinii opiniei publice, în condiția net inferioară pe care persoana cu handicap o are în România. Atitudinea exterminționistă, încurajată de lege, față de copilul diagnosticat *in utero* cu dizabilități, nu se poate metamorfoza după naștere într-o atitudine de respect pentru demnitatea umană a persoanei dizabile. Cel care a fost văzut înainte de naștere ca un „deșeu” al societății, va purta această stigmă pentru tot restul vieții.

Notăm și că avortul selectiv pe criteriu de dizabilitate sau de sex, căruia îi cad victimă în special fetele nenăscute, sunt susținute, din păcate, de organizații și grupuri, inclusiv din România, care pretind că luptă tocmai contra discriminării pe criterii de sex sau dizabilitate. Inexplicabil, egalitatea în drepturi se oprește, pentru acestea, la un prag arbitrar, cel al nașterii, care nu aduce nicio transformare biologică de natură să justifice asemenea diferență de tratament față de ființa umană⁶.

---

⁶ „Suntem astăzi martorii unei degenerări accelerate a respectului pentru conceptul de demnitate egală și, în consecință, pentru demnitate în sine. Căci, dacă această demnitate fundamentală nu aparține fiecăruia în mod egal, atunci unii sunt mai puțin umani și, prin urmare, au un drept mai redus la viață. Realitatea faptului că demnitatea e imanent egală în noi toți este marginalizată în favoarea altor argumente. Astfel, de exemplu, unii ar putea spune că un copil aflat în primele stadii de dezvoltare în pântecul mamei sale are o mai mică demnitate (valoare) decât un copil deja născut și cu mai mult mai puțin decât mama care îl poartă. Pentru acest motiv există din ce în ce mai puțin respect pentru a proteja, din punct de vedere legal, viața copilului. Bineînțeles, acest argument desconsideră nu doar logica, ci și adevărul științific al vieții copilului în uter.” PRO VITA București, Comentarii asupra articolului 6, „Dreptul la viață”, al Pactului Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice <http://provitabucuresti.ro/docs/argument/comentarii-drepturile-copilului-nenascut-ICCPR.pdf>

Jerome Lejeune, savantul francez care a descoperit trisomia 21, anomalia genetică ce produce Sindromul Down, afirma că dacă doar 10% din sumele consumate la nivel mondial pentru diagnosticarea intrauterină și avortarea acestor copii ar fi investite în cercetare, viața oamenilor cu Sindrom Down ar fi cu mult mai bună. Din păcate cuvintele sale exprimă, în condițiile actuale, un deziderat greu de atins.

Ne alăturăm și pe această cale vocilor din societatea civilă și din comunitatea științifică internațională care solicită respectarea principiilor dreptului internațional, conform căruia **„dreptul la viață este inerent tuturor ființelor umane, iar acesta trebuie protejat prin lege”⁷. Fără excepții.**

În zilele următoare, PRO VITA București va face public Memoriul remis Comitetului pentru Drepturile Omului al O.N.U. pe marginea proiectului de Comentariu General nr. 36 la articolul 6 al Pactului Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

SEMNATARI

Asociația PRO VITA București (www.asociatiaprovita.ro , contact@asociatiaprovita.ro)

Bogdan Stanciu, Președinte

Asociația pentru Sănătate Mintală a Copilului „Sf. Serafim de Sarov”

Marius-Teodor Zamfir, Președinte

Asociația Down Art Therapy

Radu Bogdan Butu, Președinte

Asociația Down - Centrul Educațional „Raluca”

Nela Adriana Avram, Președinte

Asociația Persoanelor cu Deficiențe de Auz „Darul Sunetului”

Bogdan Stanciu, Președinte

---

⁷ „Orice ființă umană are dreptul la viață, la libertate și la securitatea persoanei sale.” (Art. 3 al Declarației Universale a Drepturilor Omului, adoptată de Adunarea Generală a ONU la 10 decembrie 1948)

„Dreptul la viață este inerent ființei umane. Acest drept trebuie ocrotit prin lege. Nimeni nu va fi privat de viața sa în mod arbitrar.” (Articolul 6.1 al Pactului Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, adoptat de Adunarea Generală a ONU la 16 decembrie 1966)